

Posudek vedoucí práce pro bakalářskou práci Elizabeth-Marie Dawson

Bilingvismus a emoce: Studie jazykové preference emocionálního vyjadřování bilingvistů

Práce kolegyně Dawson je zpracovaná k relevantnímu a v české odborné literatuře výrazně opomíjenému tématu. Autorka volbou tématu i jeho zpracováním poukazuje na velmi zajímavou oblast výzkumu psycholingvistiky, specifických projevů bilingvních jedinců v oblasti prožívání a vyjadřování emocí. Práce čítá 65 stran textu uspořádaného do 4 kapitol.

Z pozice vedoucí práce bych ráda zdůraznila, že průběh procesu vzniku předkládané práce byl pro mne radostný a potěšující. Kolegyně Dawson prokazovala v různých fázích realizace této bakalářské práce velkou motivaci se zvolenému tématu věnovat, ale zároveň ochotu učit se uchopit téma -výrazně pro ni sycené osobní motivací- z perspektivy odborných a akademických studií. Pracovala postupně, samostatně a pečlivě a ve fázi dokončování s minimální oporou z mé strany. Výsledek jejího několikaměsíčního úsilí mne velmi potěšil, s radostí a zájmem jsem si výsledek její práce přečetla.

Text této bakalářské práce je koncipován jako přehledová, rešeršní studie. V přehledové části textu nabízí autorka strukturovaný pohled na problematiku bilingvismu a to s oporou relevantních zdrojů z oblasti psychologie a psycholingvistiky. Pestrůst různých přístupů k definování bilingvismu naviguje směrem k hlubšímu pochopení psychologické (kognitivní) povahy bilingvismu. Samostatný oddíl přehledové části se pak zaměřuje na poznatky o vyjadřování emocí jazykovými prostředky u bi- či multilingvních jedinců.

Rešeršní oddíl předkládané práce tvoří kapitola 4., která je vnitřně dále rozdělena do pěti „metodologických“ a analytických oddílů. Autorka zde velmi pečlivě popisuje postup a výsledky systematické rešerše k tématu jazykové preference při vyjadřování emočních stavů a emocí v mezilidských vztazích. Pro potřeby užšího zaměření rešeršní práce autorka vymezuje výzkumnou otázku, ve které v zásadě usiluje prověřit předpoklad dominance prvního, „mateřského“ jazyka při vyjadřování emocí a emočních stavů v mluvené řeči. Provedenou systematickou rešerši považuji za velice kvalitně zpracovanou. Provází čtenáře srozumitelně všemi kroky provedenými v rámci badatelské a analytické práce s vyhledanými a systematicky filtrovanými odbornými zdroji. Oceňuji hutný styl kapitoly 4.4., kde dochází ke kompilaci závěrů obsahové analýzy vybraných, osobních odborných studií. Ačkoliv v názvu autorka slibuje diskusi těchto výsledků, reálně je diskusních momentů v této kapitole spíše méně a koncentrují se až na poslední straně této kapitoly (s. 63).

Celkově předloženou práci hodnotím jako výbornou. Je sepsaná čtivým jazykem, který zajímavým způsobem narušují projevy (zřejmě prvním jazykem autorky ovlivněné) pojmové transformace/zmatení v překladu: např. *akademia* místo *akademické prostředí*, *korelace* místo *souvislost*, *hybridní metodologie* místo *smíšená strategie výzkumu*.

K obhajobě navrhuji autorce diskutovat otázku související se závěry, které nabídla k provedené rešeršní studii. Konkrétně se vrátím k pasáži, kde autorka pojmenovává nejednoznačné důkazy o preferenci L1 při emocionálním vyjadřování (*„...emocionální vyjadřování je tak subjektivní a rozmanité téma, že se zcela jasně nedá určit, co bilingvisté preferují...“* str. 63 nahoře). Můžeme připustit, že nejednoznačnost výsledků provedené systematické rešerše souvisí s rozměrem oblastí mezilidských vztahů, ve kterých bylo vyjadřování emocí v řeči popisováno? (romantické a partnerské vztahy, terapeutické vztahy, tabuizovaná témata a slovní agrese).

doc. PhDr. Gabriela Málková, Ph.D.

